

Egalitate de gen în domeniul public și politic: Parlamentul a adoptat introducerea cotei de gen de 40%

Parlamentul a adoptat introducerea cotei de gen de reprezentare minimă de 40% în Republica Moldova pentru a asigura egalitatea de gen în procesul decizional și în politică. Legea mai prevede asigurarea cotei obligatorii de reprezentare a ambelor sexe pe listele electorale și sancționarea partidelor politice ce nu respectă această prevedere.

Totodată, documentul interzice publicitatea sexistă, care promovează stereotipuri în scop discriminatoriu, imagini violente și degradante a femeilor și bărbaților

și obligă instituțiile mass-media să utilizeze un limbaj corect și nediscriminatoriu. Legea reglementează respectarea de către angajatori a obligațiilor de prevenire și excludere a cazurilor de discriminare și a hărțuirii sexuale în relațiile de muncă.

Documentul mai prevede concediu paternal plătit, de 14 zile, pentru îngrijirea copilului, achitat din bugetul asigurărilor sociale de stat, acordat tatălui copilului, unuia dintre bunei sau unei alte rude care se va ocupa de îngrijirea copilului.

Liubomir Chiriac:

„La nivel local avem multe exemple bune de implicare a femeilor în procesul decizional”

Peste 230 de femei consiliere, din circa 20 de raioane au participat la cele 10 traininguri de instruire, organizate de IDIS „Viitorul”, cu susținerea financiară a Programului PNUD „Femeile în Politică”. Pe parcursul a 3 zile, durata fiecărui training, experți din diferite domenii au explicat doamnelor consiliere, cum își pot îmbunătăți activitatea, cum pot fi mai bine auzite în localitate și cum să se implice mai activ pentru a soluționa problemele comunității. L-am întrebat pe Liubomir Chiriac, coordonatorul proiectului care este impactul instruirilor și cum pot fi implicate femeile mai activ în politică și nu numai.

— **Domnule Chiriac, la IDIS au loc instruirii pentru femeile consiliere din diferite localități. Cum le ajută aceste seminare să fie mai implicate în comunitățile lor?**

— Am să încep prin a explica cine sunt participantele la seminar care constă din două module. Este vorba de doamnele consiliere aflate la primul lor mandat. Până acum, la primul modul au participat circa 230 de consiliere din peste 20 de raioane. Doamnele consiliere

au întrebări care țin de legislație, de activitățile consilierilor, dar au fost abordate și subiecte care se referă la egalitatea de gen ca principiul al drepturilor omului, colectarea de fonduri pentru inițiative locale, leadership feminin, advocacy, lobby, transparență decizională, comunicarea cu presa, transmiterea unui mesaj etc. După finalizarea primului modul am realizat un chestionar și am avut discuții individuale în care am determinat impactul instruirilor. Doamnele consiliere au menționat că după seminar au devenit mult mai sigure de propriile cunoștințe, și se implică mai eficient în activitățile pe care le desfășoară în cadrul consiliului local. În acest sens, consilierile au menționat, că ele au venit cu mai multe inițiative pentru dezvoltarea locală și multe din acestea au fost implementate după examinarea lor în cadrul consiliului. Alt aspect important este schimbul de informații și bune practici în administrația publică. Doamnele au înțeles că schimbul de idei și de practici reușite trebuie să fie un proces permanent. De asemenea, participantele au învățat să scrie proiecte,

să obțină resurse suplimentare pentru rezolvarea problemelor comunității, să declanșeze mecanisme care țin de mobilizarea comunității. De exemplu, în raionul Drochia, la inițiativa doamnelor consiliere, s-a curățat lacul din localitate care nu a mai fost îngrijit de peste 20 de ani. Majoritatea femeilor care au participat la aceste seminare de instruire au realizat că au nevoie de cunoștințe suplimentare despre legislație, proces bugetar, dezvoltarea personală și auto-învățare, tehnici de comunicare, despre ce înseamnă proces transparent în cadrul administrației publice, cum să medieze un conflict etc.

— *Din discuțiile cu femeile participante la instruire, cu ce probleme se confruntă acestea când vor să candideze pentru o funcție de decizie publică?*

— Una din probleme este pasivitatea femeilor, inclusiv în consiliile locale. După aceste instruirii au înțeles cât de important este să fie mai active, să se implice și să obțină suportul comunității. Au obținut mai mare încredere în ceea ce fac.

— *Un studiu recent al Institutului European pentru Egalitatea de Gen (EIGE) arată că cele mai importante funcții de conducere sunt deținute de bărbați, în special în domeniul economic, unde din*

25 de funcții de top doar una revine femeilor. De ce credeți că avem mai mulți bărbați în funcții de conducere și cum poate fi echilibrat acest decalaj?

— Depinde și de interesul femeilor și de nivelul lor de implicare. Noi întotdeauna prezentăm exemplul doamnei Nina Costiuc, Primar la Budești, Ludmila Ceaglic, Primar în Calfa și multe alte doamne care reușesc. Stereotipul în societate există atât timp cât femeile duc lipsă de curaj și încredere că pot schimba mai bine și mai repede lucrurile. N-aș spune că există o rezistență vehementă din partea bărbaților sau a comunității. Femeile pot și trebuie să fie mai active. Încă mai sunt multe de schimbat și îmbunătățit pentru a asigura egalitatea de gen în domeniul public și politic. Mai sunt necesare instruirii și o promovare mai sporită a femeilor, dar și o implicare mai mare a acestora. Avem suficiente exemple pentru a spune că la nivel local femeile s-au afirmat în politică. Pentru a încuraja doamnele, în acest sens, ar fi bine, cred eu, să punctez spusele unei cunoscute și apreciate doamne în politica internațională, Margaret Thatcher: "Dacă vrei ca ceva să fie spus, cere-i unui bărbat acest lucru și-l va spune. Dacă vrei ca un lucru să fie făcut, cere-i unei femei și lucrul va fi făcut".

— *Vă mulțumim!*

Prioritățile Nataliei Gherman: De ce trebuie aleasă o femeie la șefia ONU

Acestea sunt prioritățile fostului ministru moldovean de Externe, Natalia Gherman, dacă va fi aleasă la șefia Organizației Națiunilor Unite. Acestea au fost enunțate într-o șir de interviuri cu reprezentanți ai mass-media, ai instituțiilor politice și societății civile americane, la Washington.

„A venit timpul pentru solidaritate la nivel global, termen care pentru est europeni are o foarte mare însemnătate. Solidaritatea și transformările revoluționare ne-a adus unde suntem acum, democrații tinere construind instituții democratice pentru propriile națiuni”, a menționat ambasadorul Natalia Gherman într-un interviu public organizat de platforma pentru promovarea echilibrului de gen în roluri de conducere Global Women's Leadership Initiative la Centrul Woodrow Wilson din Washington. Fosta șefă a diplomației moldovenești a argumentat de ce următorul Secretar General al celei mai mari organizații din lume ar merita să fie o femeie.

„Noi (femeile) reprezentăm mai mult de jumătate din populația globului, și până acum niciodată în cei 70 de ani de activitate a Națiunilor Unite o femeie nu a fost onorată să conducă această instituție. O femeie va aduce un profil diferit, și o imagine diferită organizației, aflată în serviciul cetățenilor lumii. După cum am menționat anterior, noi femeile suntem pacificatori naturali. Cred că vom fi foarte bune în a asigura implementarea agendei privind pacea și securitatea”, a declarat Natalia Gherman.

Întrebată cum se va raporta la conflictul transnistrean, în cazul în care va fi aleasă următorul Secretar al ONU, Ambasadorul Natalia Gherman a menționat: „Percepția generală este aceea că un Secretar General nou ales, nu va trebui să se refere la o situația particulară din propria sa țară, în mod prioritar. Totuși, în calitate de candidat și potențial

Foto: www.mfa.gov.md

Secretar General al ONU mă simt foarte confortabil să vorbesc despre conflictul din Republica Moldova, pentru că este un exemplu clasic de cum Carta Națiunilor Unite și drepturile internaționale ar trebui să fie aplicate pentru a continua eforturile de soluționare a conflictului”, a declarat Natalia Gherman.

Amintim că Natalia Gherman este unul din cei 9 candidați înscrși în cursa pentru ocuparea postului de Secretar General al ONU. Săptămâna trecută candidatul Republicii Moldova a avut o serie de interviuri și dezbateri publice la Washington, printre care întâlniri cu studenții de la mai multe universități, consultări cu grupul statelor est-europene, la care au fost purtate discuții cu Ambasadorii României, Poloniei și Lituaniei în SUA, potrivit unui comunicat remis din partea Nataliei Gherman. Mandatul actualului Secretar General al ONU, sud-coreeanul Ban Ki Moon, expiră la sfârșitul anului 2016. Cel care îl va urma va fi anunțat în toamnă.

<http://www.radiochisinau.md/prioritatile-nataliei-gherman-de-ce-trebuie-aleasa-o-femeie-la-sefia-onu-32929>

Retrospectivă

• **STUDIU: Femeile au nevoie de mai mult timp pentru a avansa în carieră comparativ cu bărbații**

Institutul de Politici Publice și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova au prezentat rezultatele studiului sociologic "Impactul corupției asupra oportunităților de afirmare și promovare în carieră a femeilor din cadrul Administrației Publice Centrale". Studiul a avut drept scop analiza percepțiilor și experiențelor funcționarilor publici din administrația centrală privind nivelul de corupție, formele acesteia și modul în care acestea influențează procesul de afirmare și promovare în carieră a bărbaților și femeilor în R. Moldova.

Potrivit studiului, corupția influențează, în mod indirect, creșterea în carieră a femeii, arată datele studiului. Manifestări ale corupției precum favoritismul, nepotismul, traficul de influență, prezența cărora în serviciul public este atestată de participanții la studiu, coroborate cu barierele sociale, obligațiile familiale, dar și cu rolurile de gen tradiționale reduc din oportunitățile de consolidare a capacităților profesionale ale femeilor (participare la conferințe, vizite de studii, deplasări peste hotare, etc.), și determină faptul că femeile au nevoie de mai mult timp pentru a avansa în carieră comparativ cu bărbații. Femeile acceptă mai greu funcții de conducere ierarhic superioare, ceea ce determină avansarea rapidă și continuă a bărbaților, care, la rândul lor, favorizează și promovează angajații de sex masculin.

Sursa: IPP

• **Bărbații din țările Parteneriatului Estic domină funcțiile de conducere**

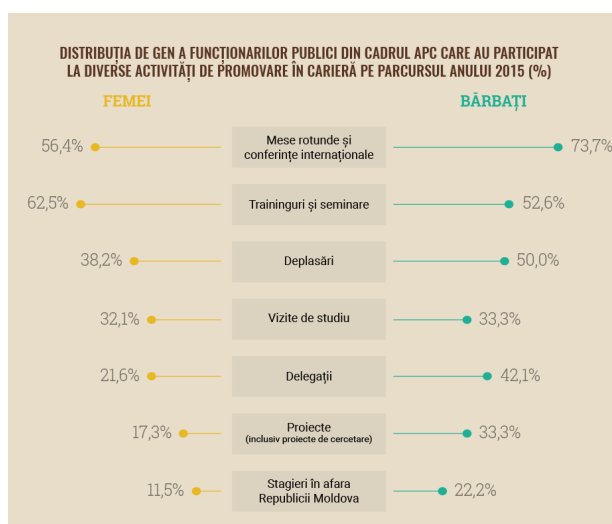
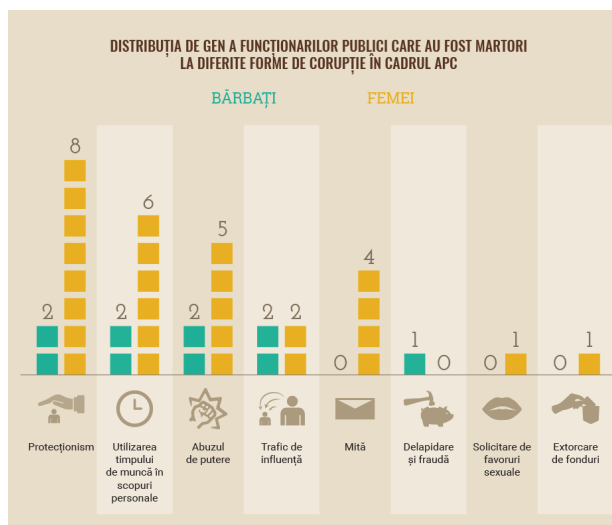
Un studiu recent al Institutului European pentru Egalitatea de Gen (EIGE) arată că majoritatea funcțiilor de top sunt deținute de bărbați, în special în domeniul finanțelor, unde din 25 de posturi doar 1 revine femeilor.

În țările Parteneriatului Estic femeile aproape că lipsesc în funcțiile de conducere. Din 136 de poziții de demnitari publici doar 17 erau deținute de femei în 2015. În rândul membrilor Parlamentului, femeile se regăsesc într-o pondere de 16%.

<http://eige.europa.eu/news-and-events/news/men-dominate-positions-power-eastern-partnership-countries>

• **ODIMM va lansa în 2016 Programul pilot „Femei în Afaceri”**

Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) va lansa anul curent Programul

pilot „Femei în Afaceri”, destinat femeilor din zonele rurale și celor care dețin afaceri.

De oportunitățile programului, care completează activitatea PARE 1+1, Fondului de Garantare a Creditelor și Programului Național de Abilitare Economică a Tinerilor, vor beneficia peste 400 de femei. „Programul oferă o abordare integrată în 3 etape pentru a susține femeile în afaceri, care vizează necesitățile de dezvoltare a afacerilor la fiecare etapă de dezvoltare – suport în inițierea afacerii, suport pentru afacerile nou-create și afaceri în creștere.

• **Șapte femei care au influențat economia lumii**

1. **Anna Schwartz** (1915-2012) - Co-autoare a lucrării „Istoria Monetară a SUA, 1867-1960”, alături de Milton Friedman.

2. **Harriet Martineau** (1802-1876) - A publicat o carte importantă despre taxe și economie politică în

anii 1830. Au fost momente când cartea ei era vândută mai bine decât Charles Dickens.

3. Joan Robinson (1903-1983) - Prima femeie membru onorific al King's College. A dezvoltat conceptul de „monopsony” – contrariul monopolului.

4. Janet Yellen (1946 -) - Prima femeie care a condus Banca Centrală a SUA.

5. Mary Paley Marshall (1850-1944) - Una din primele cinci femei care au studiat la Universitatea Cambridge unde a devenit prima femeie lector universitar în economie.

6. Rosa Luxemburg (1871 - 1919) - Cercetător economist, teoreticiană marxistă poloneză și germană, filosof socialist și militantă revoluționară a Partidului Social Democrat din Regatul Poloniei, una din fondatorii Partidului Comunist German.

7. Elinor Ostrom (1933-2012) - Prima femeie care a primit Premiul Nobel în economie. Activitatea ei se concentrează în principal pe teoria acțiunilor colective și a bunurilor publice și fac parte din „noua economie instituțională”.

Sursa: World Economic Forum

IDIS „Viitorul” reprezintă o instituție de cercetare, instruire și inițiativă publică, care activează pe o serie de domenii legate de: analiză economică, guvernare, cercetare politică, planificare strategică și management al cunoștințelor. IDIS activează în calitate de platformă comună care reunește tineri intelectuali, preocupați de succesul tranziției spre economia de piață și societatea deschisă în Republica Moldova.

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” este succesorul de drept al Fundației Viitorul, și păstrează în linii mari tradițiile, obiectivele și principiile de acțiune ale fundației, printre care se numără: formarea de instituții democratice și dezvoltarea unui spirit de responsabilitate efectivă printre oamenii politici, funcționari publici și cetățenii țării noastre, consolidarea societății civile și spiritului critic, promovarea libertăților și valorilor unei societăți deschise, modernizate și pro-europene.

Pentru mai multe informații asupra acestei publicații ori asupra abonamentului de recepționare a publicațiilor editate de către IDIS, vă rugăm să contactați direct Serviciul de Presă și Comunicare Publică al IDIS „Viitorul”. Persoana de contact: Diana Lungu - diana.lungu@viitorul.org

Orice utilizare a textului din buletin trebuie să conțină referințe la IDIS „Viitorul”.